

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik
103 33 Stockholm

Vilja välja vård och omsorg - En hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre. SOU 2021:52

Myndigheten för arbetsmiljökunskap har fått möjlighet att yttra sig över betänkandet Vilja välja vård och omsorg, en hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre, SOU 2021:52.

Myndigheten för arbetsmiljökunskap har granskat utredningens förslag med utgångspunkt i hur de bedöms påverka arbetsmiljöområdet. Myndigheten begränsar därmed sina synpunkter huvudsakligen till de bedömningar och rekommendationer som kan relateras till arbetsmiljö.

Med hänsyn till det vi nu har anfört, välkomnar Myndigheten för arbetsmiljökunskap övergripande utredningens förslag.

8.3.4 Indikatorer för uppföljning

För SÄBO och kanske hemtjänst kan indikatorn adekvat utbildning kompletteras med en annan indikator för kompetens och erfarenhet. Exempelvis år i yrket. Detta för att undvika att relevant kompetens och erfarenhet missas i uppföljningen. Förutsatt att det inte belastar kommunerna alltför mycket administrativt, och att det finns behov av fler indikatorer än utbildning.

10.3.1 Tillsviareanställning och heltid som norm

Vi instämmer i utredningens slutsats att tillsvidareanställning ska vara normen. I en kommande vägledning i frågan kan man öppna för möjligheten att ha visstidsanställda (kanske viss max andel) då detta är ett område där vikarier alltid kommer behövas men att betona att detta är av vikt kan vara bra.

Vad gäller heltid som norm instämmer vi i utredningens bedömning att ”det måste vara lika möjligt för anställda att arbeta heltid i vården och omsorgen om äldre som i andra branscher” och att man därmed måste se över arbetsbelastningen om heltid ska vara norm. Vi vill dock betona att de som ändå väljer att gå ner i deltid, trots att deras kompetens behövs, inte ska uppleva att de ej har möjlighet till det. Det är en viktig jämställdhetsfråga med heltid och i förlängningen påverkar detta pension, men i ett större perspektiv kan deltid vara en möjlighet för exempelvis kvinnor att få ihop förvärvsarbete och arbete och omsorg i hemmet.

10.3.2 Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är nödvändigt

Här kan man ta med chefernas strukturella förutsättningar att genomföra och ta ansvar för systematiskt arbetsmiljöarbete. Framför allt första-linjens-chefer i vård och omsorg kan ofta vara hårt belastade och behöva mera stöd, tid och verktyg för att kunna genomföra arbetet utöver det material som anges i utredningen.

10.3.3 Schemat – en viktig arbetsmiljöfråga

I texten föreslås att delade turer bör tas bort och ersättas med sammanhållen arbetstid. Vi vill understryka betydelsen av detta för att säkerställa att sammanhållen arbetstid premieras. Det är en viktig fråga för att förbättra arbetsmiljön och för att människor ska kunna planera sin fritid och få en bra balans i livet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Nader Ahmadi. Analytiker Thomas Nessen har varit föredragande. I beredningen har också verksamhetsstrateg Jenny Riddarström deltagit.

Gävle, den 2021-12-10